

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

**Голові Комітету Верховної Ради України з
питань зовнішньої політики та
міжпарламентського співробітництва
Мережку О.О.**

В копії: Народним депутатам України, членам
Комітету Верховної Ради України з питань
зовнішньої політики та міжпарламентського
співробітництва

Шановний Олександрє Олександровичу,

На виконання рішення Комітету від 15 липня 2020 року (Протокол № 30) ініціативною групою народних депутатів України у складі Є. Ясько та Б. Яременка з липня по вересень 2020 року була проведена підготовча робота до проведення Комітетських слухань на тему: «Застосування, реалізація і моніторинг спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», що передбачено орієнтовним планом роботи Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на період четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (вересень 2020 – січень 2021 року).

За результатами проведеної роботи надсилаємо до Вашого розгляду відповідний звіт разом із пропозиціями щодо внесення змін до законодавства України та шляхів вирішення проблемних питань у сфері ефективної реалізації санкційної політики України (додається).

У зв'язку із вищезазначеним, звертаємось до Вас з проханням надати доручення Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва розпочати підготовку з організації та проведення вищезазначених Комітетських слухань із залученням представників органів виконавчої влади України безпосередньо задіяних до реалізації санкційної політики України та зацікавлених представників Комітетів ВРУ дотичних до тематики Комітетських слухань. А також на найближчому засіданні Комітету розглянути це питання та затвердити відповідну дату їх проведення.

Разом з тим, звертаємось до народних депутатів України, членів Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, з проханням розглянути викладені пропозиціями щодо внесення змін до законодавства України та шляхів вирішення проблемних питань у сфері ефективної реалізації санкційної політики України, що будуть винесені на обговорення в ході Комітетських слухань, та, по можливості, надати свої пропозиції та зауваження до них.

За результатами Комітетських слухань пропонується затвердити та направити відповідні рекомендації КМ України щодо розробки Стратегії санкційної політики України, нової редакції Закону України «Про санкції» та відповідних порядків до нього, а також надіслати окремі рекомендації органам виконавчої влади України з питань збільшення ефективності запроваджених санкцій, зокрема МЗС України.

Ваші пропозиції та зауваження просимо надсилати на електронну адресу помічника-консультанта Фурси А.О. alla_fursa@i.ua.

Додатки:

1. Інформація до Комітетських слухань на тему: «Застосування, реалізація і моніторинг спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», на 5 арк.

2. Пропозиції щодо внесення змін до законодавства України та шляхів вирішення проблемних питань у сфері ефективної реалізації санкційної політики України, на 16 арк.

Народні депутати України

Яременко Б.В.
Ясько Є.О.

Виконавець: помічник-консультант Алла Фурса +380 (73) 321-66-43

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Яременко Богдан Васильович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000078912E00754A8100
Дійсний до: 24.02.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 416л9/4-2020/174657 від 02.10.2020

Інформація до Комітетських слухань на тему: «Застосування, реалізація і моніторинг спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»

Орієнтовним планом роботи Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на період четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (вересень 2020 – січень 2021 року) затвердженого рішенням Комітету від 15 липня 2020 року, Протокол № 30, заплановано проведення Комітетських слухань на тему: «Застосування, реалізація і моніторинг спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)».

Ініціативною групою народних депутатів України у складі Є. Ясько та Б. Яременка з липня по вересень 2020 року була проведена підготовча робота до вищезазначених Комітетських слухань з метою ревізії законодавчої бази України в сфері санаційної політики України (відповідні систематизовані висновки та пропозиції викладено у додатку до цієї інформації).

Головною метою підготовчого етапу було визначено аналіз поточного стану реалізації санкційної політики та її ефективності із визначенням проблемних питань та недоліків для подальшого внесення змін до чинного законодавства України з санкційної політики та приведення останнього у відповідності з вимогами інших законів України.

Зазначене питання було розглянуто комплексно та всебічно із урахуванням вже наявних напрацювань Кабінету Міністрів України. Зокрема, із врахуванням пропозицій з питань вдосконалення законодавства в сфері застосування спеціальних обмежувальних заходів (санкцій) відображених у Протоколі засідання Міжвідомчої робочої групи з розгляду проблемних питань щодо вдосконалення законодавства у сфері застосування, реалізації і моніторингу спеціальних обмежувальних заходів (санкцій) від 01 квітня 2019 року та аналізом проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про санкції», розробленого на доручення КМУ від 14.04.2020 № 15027/1/1-20 стосовно пункту 2 протокольного рішення за результатами наради з використанням відеоконференцзв'язку під головуванням Секретаря Ради національної безпеки і оборони України О.Данілова з питань «Про застосування санкцій та забезпечення моніторингу їх ефективності» від 07 квітня 2020 року Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (перебуває на стадії погодження у відповідних державних органах) та проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення відповідальності за порушення вимог санкційного режиму, діючого на захист національної безпеки і територіальної цілісності України (реєстраційний номер № 4002 від 01.09.2020).

Окрім того, у відповідь на звернення вищезазначених народних депутатів України від 03.06.2020 р. №426д9/7-2020/65952 були опрацьовані пропозиції центральних органів державної влади України причетних до реалізації санкційної політики щодо вдосконалення законодавства у цій сфері із врахуванням наявних проблемних питань, які потребують законодавчого вирішення.

Додатково були проведені робочі зустрічі за участю представників 15 органів виконавчої влади України безпосередньо задіяних до реалізації санкційної політики України. Зазначені консультативні зустрічі були проведені у форматі дискусій із обміну думками та були розподілені на три головні смислові блоки:

1. Політичний блок (за участю представників від МЗС, Мінекономрозвитку, МінТОТ, Офісу Постійного Представника Президента України в АР Крим);
2. Силовий блок (за участю представників від СБУ, МВС, АРМА, ГПУ, ГП АРК, Міністерства оборони України, Державної прикордонної служби України);
3. Соціальний блок (за участю представників від Міністерства соціальної політики, Міністерства інфраструктури України, Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Державного комітету телебачення та радіомовлення України, Мінрозвитку громад України).

За результатами проведеного узагальнення усього масиву інформації із зазначеної проблематики можна зробити висновок, що за час дії Закону України «Про санкції» від 14 серпня 2014 року № 1644-VII виникла низька питань, які потребують негайних відповідей на законодавчому та підзаконному рівнях.

Зокрема, новій редакції Закону України «Про санкції» має бути передбачена чітка процедура реалізації санаційної політики, надане понятійне визначення застосованих у Законі термінів, забезпечений поділ по напрямках застосування санкцій (економічний, політичний та міжнародний), забезпечений механізм проведення моніторингу санкцій та ефективності їх реалізації, зафіксований порядок створення та ведення єдиного електронного реєстру суб'єктів до яких застосовані та діють санкції із визначенням єдиного державного органу відповідального за ці сфери реалізації санкційної політики України.

Зазначене забезпечить удосконалення реалізації процедури реалізації санкційної політики України, що в умовах триваючої збройної

агресії, перш за все, є необхідним для захисту національних інтересів та безпеки України, зокрема економічної.

Новою редакцією Закону пропонується передбачити:

- створення спеціального державного органу, що забезпечуватиме формування державної політики України у санкційній сфері (далі – спеціальний орган). Зокрема, до реалізації та розгляду було запропоновано декілька варіантів: створення колегіального органу із постійно діючим секретаріатом або офісом на базі КМУ/ОПУ/РНБО, окремого органу на базі центрального виконавчого органу державної влади (було запропоновано Мінекономіки України) або незалежної агенції з питань санаційної політики;
- створення та ведення Єдиного державного санкційного реєстру, що відповідатиме законодавству України про захист персональних даних (розробка зазначеного реєстру вже розпочата СБУ у взаємодії з Мінекономіки та іншими задіяними до його розробки державними органами);
- внесення змін до законодавчих актів України щодо відповідальності осіб, винних за порушення Закону (на розгляді у профільних комітетах перебуває проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення відповідальності за порушення вимог санкційного режиму, діючого на захист національної безпеки і територіальної цілісності України реєстраційний номер», № 4002 від 01.09.2020);
- застосування санкцій до юридичних осіб України та громадян України не тільки у випадку здійснення ними терористичної діяльності, але і у разі вчинення ними воєнних злочинів та злочинів проти людяності, оскільки зазначені злочини є грубим порушенням міжнародного гуманітарного права закріпленого у низці міжнародних конвенцій та за тяжкістю вчинених дій перебувають на рівні із тероризмом;
- запобігання спроб обходу запроваджених санкцій з боку суб'єктів до яких застосовано санкції (потребує додаткового експертного обговорення);
- визначення на законодавчому рівні термінів, що вживаються в Законі (перелік термінів дивись у таблиці);
- є необхідність у більш логічному, структурованому та чіткому розподіленні санкцій на національні та міжнародні, що у свою чергу поділяються на персональні та секторальні, а також окремо припинення дії міжнародних договорів;

- розширити види санкцій до наявних потреб, зокрема заборона або обмеження закупівлі та постачання товарів, робіт, послуг, які виробляються, виконуються або надаються юридичними чи фізичними особами іноземної держави;
- передбачити підстави для внесення змін до санкційного реєстру, зокрема виправлення технічних помилок та скасування санкцій за наявність відповідного судового рішення або помилкового застосування (за наявності підтверджуючих документів);
- розширення кола ініціаторів санкцій до ГП України, Представництво президента при АРК Крим, СЗР України;
- запровадження процедури санкційної перевірки;
- розробити та затвердити порядок застосування, скасування та внесення змін до санкцій;
- розробити та затвердити порядок здійснення моніторингу та оцінки ефективності санкцій;
- запровадження спрощеного механізму приєднання до міжнародних санкцій: вдосконалення механізму імплементації резолюції Ради Безпеки ООН у внутрішнє законодавство України; приведення норм Закону, в частині запровадження в Україні режиму цільових фінансових санкцій, у відповідність до вимог рекомендацій, прийнятих Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF);
- запровадження норм, які передбачатимуть неможливість оскарження секторальних санкцій, застосованих до іноземних держав з підстав виключно власних державних геополітичних та економічних інтересів;
- доповнити до вже існуючих у діючому Законі два додаткові принципи застосування санкцій, що були запропоновані Мінекономіки України (дивись таблицю);
- розширити перелік підстав для застосування санкцій, зокрема порушення прав людини, а також вчинення воєнних злочинів та злочинів проти людяності;
- збільшення ефективності запроваджених санкцій шляхом внесення відповідних змін до законодавства України, чим передбачити можливості визнання ряду адміністративних рішень у судовому порядку (наприклад щодо штрафів накладених Державіослужбою, оскільки існує механізм виконання судових рішень на території іноземних держав).

Заслугове на окрему увагу висловлена під час обговорення пропозиція про можливість розгляду питання щодо об'єднання двох

законів, що передбачають накладення санкцій, в один закон (Про санкції та Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення).

Отже, для реалізації та підготовки нової редакції Закону України «Про санкції» є доцільним відновити роботу Міжвідомчої робочої групи з розгляду питань щодо вдосконалення законодавства у сфері застосування, реалізації і моніторингу спеціальних обмежувальних заходів (санкцій) в рамках роботи якої розробити та затвердити вказаний законопроект та відповідних до нього порядків. Для більш ефективної роботи групи необхідно затвердити її посадовий склад із внесення додатково до її складу за згодою народних депутатів України та представників від Офісу ГП України та СЗР України.

Окрім того, необхідно розробити та рішенням президента України або РНБО затвердити Стратегію санкційної політики України (санкційна дорожня карта). Стратегія повинна окреслити суть національної санкційної політики України із визначенням конкретної політичної мети, відповідних цілей та завдань у короткостроковій, середньостроковій та довгостроковій перспективі із поділом таких цілей та завдань за відповідними сферами та секторами.

Разом з тим, з боку зовнішньополітичного відомства України необхідно опрацювати питання можливості збільшення ефективності вже запроваджених санкцій шляхом укладання з іноземними державами двосторонніх угод щодо взаємного визнання національних санкцій або окремих їх видів. Доцільно буде проводити роботу щодо підготовки таких угод із кожною країною окрему виходячи із спільних політичних інтересів. Зокрема, таку роботу слід розпочати із укладенням відповідних двосторонніх Угод з країна в яких Україна має значну політичну підтримку та спільні політичні інтереси, зокрема Грузією та країнами Балтії.

Окрім того, МЗС України у взаємодії із СЗР України також доцільно здійснювати систематичний моніторинг за порушенням санкцій в іноземних країнах, що мають відношення до України.

Додаток: Пропозиції щодо внесення змін до законодавства України та шляхів вирішення проблемних питань у сфері ефективної реалізації санкційної політики України, на 16 арк.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Яременко Богдан Васильович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000078912E00754A8100
Дійсний до: 24.02.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 416д9/4-2020/174657 від 02.10.2020

Пропозиції щодо внесення змін до законодавства України та шляхів вирішення проблемних питань у сфері ефективного реалізації санкційної політики України		
№	Перелік пропозицій та проблемних питань	Шляхи та можливі варіанти реалізації
1.	Відновлення роботи Міжвідомчої робочої групи з розгляду питань щодо вдосконалення законодавства у сфері застосування, реалізації і моніторингу спеціальних обмежувальних заходів (санкцій)	1. Затвердити посадовий склад робочої групи, що у подальшому зніматиме питання постійного перезатвердження особового складу та дозволить розблокувати роботу робочої групи; 2. Передбачити внесення до складу робочої групи за згодою народних депутатів України та представників від Офісу ГП України, СЗР України
2.	Розробити та затвердити Стратегію санкційної політики України (дорожня карта)	1. У стратегії окреслити у чому полягає національна санкційна політика України із визначенням конкретної політичної мети, відповідних цілей та завдань у короткостроковій, середньостроковій та довгостроковій перспективі 2. Розглянути можливий поділ таких цілей та завдань за відповідними сферами та секторами 3. Стратегію затвердити рішенням РНБО України або Указом Президента України
		<i>Коментарі та зауваження</i> В рамках роботи робочої групи розробити та затвердити комплексні зміни до законодавства України з питань санкційної політики

3.	Створення спеціального державного органу, що забезпечуватиме формування державної політики у санкційній сфері (далі – спеціальний орган)	Варіанти реалізації: <i>I. На базі центрального виконавчого органу державної влади (було запропоновано Міністерство економіки):</i> <u>Недоліки:</u> - звужений підхід до бачення санаційної політики, виключно з точки зору сфери відповідальності відомства; - рішення не матимуть необхідної зобов'язуючої сили. <i>II. Створення окремого органу виконавчої влади:</i> <u>Недоліки:</u> здіяння додаткового людського та грошового ресурсу для створення органу; необхідність налагодження роботи, проведення добору та навчання персоналу, що об'єктивно паралізує ефективну роботу за цим напрямом на три-чотири роки; для ефективності діяльності такого органу, необхідно буде наділити такий орган широким колом повноважень та доступом до баз даних, що створює	До повноважень спеціального органу входить регулювання питань: - наповнення та адміністрування Єдиного державного санкційного реєстру; - координація та розробка санкційної політики - здійснення контролю та моніторингу за реалізацією санкційної політики; - оцінка ефективності санкційної політики; - прогнозування санкційної політики; - верифікація та підготовка санкційних списків до затвердження; - перегляд строків застосування санкцій; - здійснення планування

	значні корупційні ризики та безпекові загрози; <i>III Створення колегіального органу з постійно діючим секретаріатом/офісом на базі РНБО, КМУ або ОПУ.</i> Плюси: 1. Де-факто це буде частково прототип вже існуючої Міжвідомчої робочої групи з розгляду питань щодо вдосконалення законодавства у сфері застосування, реалізації і моніторингу спеціальних обмежувальних заходів (санкцій). 2. Надасть можливість комплексного підходу до реалізації санкційної політики, якісну взаємодію та швидкість реагування до виникаючих загроз чи потреб. <u><i>III.1. На базі КМУ</i></u> - рішення щодо персональних, секторальних та міжнародних санкцій затверджується постановою КМУ, виключення становлять міжнародні угоди та секторальні санкції, що додатково потребуватимуть затвердження постановою ВРУ;	санкційної політики щодо збору пропозицій та першочерговості включення певних суб'єктів до санкційних списків; - направлення відповідних даних, запитів та пропозицій компетентним державним органам України.

	- полегшення координацію у роботі між відомствами; - за потреби можливо відкомандирування на окреслений час співробітників міністерств та відомств до роботи в секретаріаті/офісі; - найкоротший час проходження та затвердження санкційних списків. <u>III.2. На базі ОПУ</u> - одноосібно контроль Президента над ходом реалізації санаційної політики; - усі рішення затверджуються указам президента за поданням колегіального органу, виключення становлять міжнародні угоди та секторальні санкції, що додатково потребуватимуть затвердження постановою ВРУ. <u>III.3. На базі РНБО:</u> - рішення за поданням колегіального органу приймається Радою національної безпеки та оборони України та вводяться в дію указом президента України, виключення становлять міжнародні угоди та секторальні санкції, що додатково потребуватимуть затвердження постановою ВРУ;	

		- найдовший час проходження із трьох варіантів підготовки санкційних списків до реалізації.	
4.	Створення та ведення Єдиного державного санкційного реєстру, що відповідатиме законодавству України про захист персональних даних	1. Подання чіткого визначення в Законі мети обробки персональних даних із зазначенням переліку відомостей про осіб, які включатимуться до вказаного Реєстру. 2. Розробити та затвердити рішенням КМУ окремий порядок щодо ведення цього Реєстру та його форми. 3. Передбачити у законі покладання обов'язків щодо адміністрування та наповнення реєстру на спеціальний орган. 4. Передбачити необхідний обсяг інформації, що міститиметься у такому реєстрі з метою автоматичної інтеграції такого реєстру з іншими державними базами 5. Також доцільно вносити данні про суб'єктів реалізації санкцій та уповноважені органи, зазначене також доцільно відображати в самому рішенні про накладення санкцій.	Зазначена робота вже розпочата СБУ у взаємодії з Міністерствами та іншими зацікавленими до його розробки державними органами
5.	Передбачити у законодавчих актах України норм щодо	Внесення змін до відповідних законів України, зокрема Кримінального та Адміністративного кодексів України, щодо	

	відповідальності осіб, винних за порушення Закону.	притягнення до відповідальності осіб за порушення вимог Закону про санкції та інших законодавчих актів прийнятих відповідно до цього закону	
6.	Застосування санкцій до юридичних осіб України та громадян України (окрім сприяння у терористичній діяльності та, можливо, розглянути доцільність застосування при вчиненні воєнних злочинів та злочинів проти людяності)	1. Можливість застосування санкцій до українських юридичних осіб та громадян України без наявності відповідного судового рішення суперечить гарантованими в Конституції України прав на судовий захист своїх прав. 2. Пропонується внесення змін не до Закону про санкції, а до відповідних законів України, зокрема Кримінального та Адміністративного кодексів України, де окрім іншого передбачити відповідальність за будь-яку співпрацю (допомогу) з підсанкційними суб'єктами або надання допомоги в ухиленні (обході) від застосування санкцій, а також покарання окремих громадян України чи юридичних осіб України, що здійснюють протиправну діяльність на тимчасово окупованих територіях України. 3. Застосування санкцій до юридичних осіб України та громадян України	Застосування санкцій до українських суб'єктів може призвести до чисельних оскаржень таких рішень в судах на підставі порушення прав людини Україною, що нівелюватиме будь-яку ефективність запроваджених санкцій

	виключно при вчинені ними воєнних злочинів та злочинів проти людяності.		
7. Запобігання спроб обходу запроваджених санкцій з боку суб'єктів до яких застосовано санкції	Передбачити можливість застосування санкцій до підконтрольних та/або споріднених осіб суб'єктам, до яких вже застосовані санкції	Недолік застосування такого підходу можуть стати звинування у надмірному, непропорційному та неефективному застосуванні санкцій, або у зловживанні у їх застосуванні	
8. Потреба у чіткому визначенні на законодавчому рівні терміни, що вживаються в Законі	Зазначене обумовлює необхідність виділити окремий розділ «Загальні положення» (наведено нижче). Розділ I Загальні положення Стаття 1. Визначення термінів 1. Наведені в цьому Законі терміни вживаються в такому значенні: 1. Санкція 2. Секторальні санкції 3. Персональні санкції 4. Міжнародні санкції 5. Національні санкції 6. Економічна безпека 7. Реальні загрози 8. Потенційні загрози	1. Зменшить перенавантаження тексту Закону та полегшить його читання 2. Визначення терміну «Міжнародні санкції» наведено в Законі про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню	

		9. Перешкода для сталого економічного розвитку 10. Часткове/повне обмеження торговельних операцій 11. Капітал 12. Блокування активів 13. Обмеження торговельних операцій 14. Виведення капіталу 15. Заборона виведенню капіталу за межі України 16. Ініціатори санкцій 17. Суб'єкти реалізації санкцій 18. Уповноважений орган 19. Ефективність застосування санкцій/критерії ефективності/показники ефективності 2. Інші терміни в цьому Законі вживаються у значенні, наведеному в інших законах України.	розповсюдження зброї масового знищення), що потребує перегляду формулювання терміну
9.	Є необхідність у більш логічному, структурованому та чіткому розподіленні санкцій на національні та міжнародні, що у свою чергу поділяються на персональні та секторальні, а також	1. Доцільним буде також класифікувати види санкцій за сферами їх застосування: політичні, економічні, фінансові, адміністративні тощо. 2. Чітко окреслити види санкцій, що можуть підпадати під застосування для секторальних, а які до персональних	Зменшить перенавантаження тексту Закону, полегшить його читання, надасть логічності і структурованість у викладенні положень Закону

	окремо припинення дії міжнародних договорів	санкцій, окремо виділити припинення дії міжнародних договорів.	
10.	Доповнити види санкцій	Заборона або обмеження закупівлі та постачання товарів, робіт, послуг, які виробляються, виконуються або надаються юридичними чи фізичними особами іноземної держави	Генеральна Асамблея ООН на приймає резолюції щодо санкцій
11.	Внесення змін до підстав застосування міжнародних санкцій (Стаття 3, Розділ 1, Пункт 2: резолюції Генеральної Асамблеї та Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй;)	Залишити тільки резолюції Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй	
12.	Передбачити підстави для внесення змін до санкційного реєстру, зокрема управління технічних помилок, та скасування санкцій за наявність відповідного судового рішення або помилкового застосування (за наявності підтверджуючих документів)	Зміни вносяться рішенням спеціального органу	
13.	Розширити кола ініціаторів санкцій	Пропозиції щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій подаються до спеціального органу Верховною Радою України, Президентом України, центральними органами виконавчої влади,	

		Національним банком України, Службою безпеки України, ГП України, Представництво президента при АРК Крим, СЗР України	
14.	Запровадження процедури санкційної перевірки	Покласти відповідальність на спеціальний орган стосовно верифікації відомостей, перевірка та встановлення підстав для застосування/скасування санкцій або внесення змін до підсанкційних суб'єктів із подальшою підготовкою відповідного проекту рішення на затвердження	
15.	Розробити та затвердити порядок застосування, скасування та внесення змін до санкцій	1. Розглянути можливість внесенням додатком до Закону зазначений порядок. 2. Порядком передбачити вимогу наявність обов'язкових реквізитів для підсанкційних суб'єктів, які б надавали можливість безпомилкової ідентифікації таких суб'єктів відповідальними органами та суб'єктами реалізації санкцій. 3. Передбачити обов'язковість затвердження внутрішньою постановою на рівні кожного відповідального органу чіткого механізму з ініціювання, реалізації та контролю санкційних рішень.	

	4. Не рівні кожного відповідального органу визначити необхідний штатний розпис для ефективного забезпечення реалізації санкційної політики. 5. Окремим положенням затвердити механізм взаємодії між відповідальними органами та спеціальним державним органом, що забезпечуватиме формування державної політики у санкційній сфері. 6. Передбачити до проекту застосування секторальних санкцій подання аналітичного дослідження щодо короткострокових та довгострокових наслідків та ризиків для України після застосування санкцій, зокрема прогнозованих змін економічних показників або очікуваних політичних наслідків. 7. Передбачити за потреби укладання на контрактній основі партнерських стосунків державних органів з аналітичними центрами та неурядовими організаціями, що відповідатимуть чітко-визначеним критеріям. 8. Розгляднути можливість запровадження превентивних	

		механізмів. Зокрема, надання попередньої юридичної експертної оцінки до окремих підсанкційних суб'єктів щодо ризиків судових позовів до Держави України та наявності достатньої вмотивованої правової бази для захисту Україною своєї позиції. В першу чергу, це стосуються накладання санкцій, що можуть потягнути за собою відшкодування великих сум грошових збитків, у разі позову суб'єктів до суду та програшу Україною справи.	
16.	Розробити та затвердити порядок здійснення моніторингу та оцінки ефективності санкцій	1. Розглянути можливість внесенням додатком до Закону зазначений порядок. 2. Чітко окреслити механізм здійснення контролю, моніторингу та відповідальних за це органів. Зокрема, покласти на уповноважені органи здійснення систематичного контролю за станом практичної реалізації накладених санкцій та передачу зазначених відомостей до спеціального органу відповідального за формування санкційної політики. 3. Визначити єдиний підхід до оцінки ефективності санкцій.	

	4. Розробити критерії оцінки ефективності санкцій (можливо з урахуванням сфер чи видів їхнього застосування).		
17.	1. За ініціативи МЗС та за поданням спеціального органу, що приймається відповідною постановою КМУ. 2. У Законі окремо не врегульований порядок визнання Україною секторальних міжнародних санкцій, а з читання закону йдеться тільки про порядок застосування персональних міжнародних санкцій.	Запровадження спрощеного механізму приєднання до міжнародних санкцій: - Вдосконалення механізму імплементації резолюції Ради Безпеки ООН у внутрішнє законодавство України; - Приведення норм Закону, в частині запровадження в Україні режиму цільових фінансових санкцій, у відповідність до вимог рекомендацій, прийнятих Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)	
18.	Визначити неможливість оскарження секторальних санкцій, як реакція на дії іноземної держави, які створюють реальні та/або потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України.	Запровадження норм, які передбачатимуть неможливість оскарження секторальних санкцій, застосованих до іноземних держав з підстав виключно власних державних геополітичних та економічних інтересів	

19.	Усунення неузгодженості між собою положень Закону в частині застосування санкцій: частина друга статті 1, частина третя статті 5 з підпунктом 1 частини першої статті 3	Привести зазначенні статті до одного читання: Стаття 3, частина перша, підпункт перший: Дії іноземної держави, іноземної юридичної особи, юридичної особи, яка знаходиться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, які створюють реальні та/або потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та/або порушують права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства та держави, призводять до окупації території, експропріації чи обмеження права власності, завдання майнових втрат, створення перешкод для сталого економічного розвитку, повноцінного здійснення громадянами України належних їм прав і свобод;	
20.	Доповнити у Законі принципи застосування санкцій	Додати до положень Закону запропоновані Мінекономікою два принципи застосування санкцій:	

		- застосування того ж виду санкцій до іноземної юридичної особи, 50 і більше відсотків статутного фонду яких прямо чи опосередковано належать суб'єктам щодо яких застосовані санкції; - якщо встановлено факт використання підсанкційними суб'єктами реквізитів та/або дозвільних документів інших іноземних юридичних осіб, що є підставою для застосування до цих іноземних юридичних осіб такого ж виду санкцій	
21.	Розширити перелік підстав для застосування санкцій	Виділити окремим пунктом як підставу до застосування: - порушення прав людини; - вчинення воєнних злочинів та злочинів проти людяності.	Можливо розглянути питання щодо включення громадян України до санкційних списків не тільки за терористичну діяльність, але і за вчинення ними воєнних злочинів та злочинів проти людяності, оскільки зазначені злочини є грубим порушенням міжнародного гуманітарного права закріпленого у низці міжнародних конвенцій та за тяжкістю вчинених дій

		кваліфікуються на рівні із тероризмом
22.	Можливість розгляду питання щодо інкорпорації двох законів, що передбачають накладення санкцій: Про санкції та Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення)	Пропонується МЗС надати чітке визначення поняття міжнародні санкції, визначення якого чітко відповідатиме потребам двох законів
	1. Зазначене питання потребує фахової юридичної оцінки щодо доцільності інкорпорації. 2. Разом з тим, за умови накладання санкцій, що регулюється двома законами, необхідно привести їх у відповідальність один до одного із уникненням перетину сфер регулювання. 3. Зокрема, в Законі про запобігання та протидію надано поняття міжнародні санкції, яке потребує перегляду з урахуванням потреб Закону про санкції, оскільки в такому формулюванні важко чітко окреслити механізм, як Україна інкорпоруватиме міжнародні персональні, а як секторальні санкції. 1. МЗС опрацювати окремо з кожною країною можливість укладання двосторонніх угод щодо взаємного визнання національних санкцій або окремих їх видів	
23.	Збільшення ефективності запроваджених санкцій	

	2. МЗС та СЗР України проведення систематичного моніторингу за порушенням санкцій в іноземних державах, що мають відношення до України 3. Внести відповідні зміни до законодавства України якими передбачити можливості визнання ряду адміністративних рішень у судовому порядку (наприклад щодо штрафів накладених Державіослужбою), оскільки діє механізм виконання судових рішень на території іноземних держав.	

СЕДЛО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Яременко Богдан Васильович
Сертифікат: 58E2D9E7F90307B0400000078912E00754A8100
Дійсний до: 24.02.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 416д/9/4-2020/174657 від 02.10.2020

224216